

M.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü'nün Düzenlediği Türk-Rus Türkologlar Çalıştayı 3 Ocak 2019'da İstanbul (Türkiye)'de Gerçekleşti.

Workshop of Turkish-Russian Turcologists by Institute of Turkic Studies of Marmara University was Held on January 3, 2019 in Istanbul (Turkey).

 Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü

**TÜRK - RUS
TÜRKOLOGLAR
ÇALIŞTAYI**

Prof. Dr. Viktor Grigoryeviç Guzev
Prof. Dr. Aleksandr Antonoviç Kolesnikov
Prof. Dr. İrina Nikolaevna Novikova
Prof. Dr. Efim Anatolyeviç Rezvan
Doç. Dr. Nikolay Nikolaeviç Telitsin

Tarih - Saat
03 Ocak 2019 Perşembe
10:00 - 17:00

Yer
Marmara Üniversitesi Senato Toplantı Salonu
Sultanahmet Yerleşkesi - Fatih / İstanbul

Marmara Üniversitesi Sultanahmet Yerleşkesi toplantı salonunda gerçekleşen çalıştayda Rusya Federasyonu St. Petersburg şehrindeki çeşitli bilimsel kuruluşlarda görevli Türkologlar sunum yaptılar. Sunumlardan sonra Rusya Federasyonu'ndan gelen konuk Türkologlarla İstanbul'dan katılan Türk meslektaşları arasında fikir teatisi gerçekleşti.

Çalıştay, M.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Müdürü Prof. Dr. Okan Yeşilot'un selamlama konuşması ile açıldı. Ardından Rusya Federasyonu İstanbul Başkonsolosluğu'nu temsilen çalıştaya katılan Müsteşar Dmitriy Yevdokimov bir konuşma yaparak Rusya ve Türkiye bilimsel çevrelerini bir araya getiren bu tür bilimsel toplantıların önemini vurgulayarak Marmara Üniversitesi yönetimine ve M.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü müdürlüğüne organizasyon için teşekkür etti.

Rusya'nın tanınan dilci Türkologlarından, 2000 yılından beri Türk Dil Kurumu üyesi, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Nişanı sahibi (2008), 25 yıl boyunca (1988-2013) St. Petersburg Devlet Üniversitesi Şarkiyat Fakültesi Türk Filolojisi Bölümü başkanlığını yürütmüş olan ve adı geçen bölümde halen öğretim üyesi olarak çalışmalarına devam eden Prof. Dr. Viktor Guzev, Türkçenin de içinde yer aldığı eklemeli dillerde eklerin arz ettiği gramer anlamları meselesine odaklanarak çok değerli bilgiler verdi ve Türkoloji alanında teorik dil bilimi çalışmalarına daha fazla önem verilmesi gereğini vurguladı. Prof. Dr. V. Guzev'in konuşmasını Türkçe yaptığını; çok düzgün, zengin ve zarif Türkçesi ile dinleyicileri büyülediğini de ayrıca belirtmek gerekir. Çalıştaya katılan diğer Rus Türkologlardan Prof. Dr. Aleksandr Kolesnikov ile Doç. Dr. Nikolay Telitsin de konuşmalarını temiz bir Türkçe ile yaptılar. Rus Türkologların Türkçeye hakimiyetleri, Rus Şarkiyatçılığında dil öğretimine verilen önemi gösterir nitelikteydi.

Türk halkları tarihi ve etnografyası uzmanı, bilimsel çalışmalarının yanı sıra uzun yıllar Orta Asya ve Orta Doğu ülkelerinde diplomat olarak görev yapan, 2015 yılından beri Rusya Stratejik Araştırmalar Enstitüsü'nde çalışmakta olan Prof. Dr. Aleksandr Kolesnikov Rusya'daki Türkoloji çalışmalarının tarih boyunca gelişimi hakkında bilgi vererek bugünkü durumu değerlendirdi ve günümüzde Türkoloji çalışmalarında Sovyet dönemine kıyasla bir zayıflamanın söz konusu olduğuna, genç akademisyenlere duyulan ihtiyaca dikkat çekti. Prof. Dr. A. Kolesnikov ayrıca Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. İlyas Kemalöglü ile birlikte hazırladıkları *Avrasya Türkologları Sözlüğü* adlı çalışmayı ve kendi monografilerinden Türkçeye çevrilen *Rus Seyyahların Gözüyle Kaşgar* ve *Türk-Sovyet İlişkilerinin Kuruluşunun 90. Yılı* adlı kitaplarını (çev. İ. Kemalöglü) tanıttı.

St. Petersburg Devlet Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Fakültesi Dekanı Prof. Dr. İrina Novikova, St. Petersburg Devlet Üniversitesi'nin Rusya'nın en eski ve köklü yüksek öğrenim kuruluşlarından biri olduğunu belirterek Uluslararası İlişkiler Fakültesi hakkında bilgiler verdi. Fakültede öğrenim gören Türk öğrencilerden söz ederek, Rusya ve Türkiye üniversiteleri arasındaki öğrenci ve akademisyen değişimi konularındaki iş birliğini genişletmenin önemini vurguladı.

Rusya Bilimler Akademisi Büyük Petro Antropoloji ve Etnografya Müzesi (Kuntskamera) Müdür Yardımcısı, *Manuscripta Orientalia* adlı derginin editörü, Arap filolojisi ve İslam araştırmaları uzmanı Prof. Dr. Yefim Rezvan, adı geçen müzenin tarihçesini, koleksiyonlarını ve yürüttükleri bilimsel projeleri anlattı. Müzede Osmanlı ve Türkiye tarihine ilişkin toplam 400-500 kadar objenin ve birçok fotoğrafın bulunduğunu, fakat henüz bunların kataloglanmamış olduğunu söyleyen Prof. Dr. Y. Rezvan, Rusya ve Türkiye arasında müzecilik alanında daha sıkı iş birliğinin geliştirilmesi gerektiğinden ve genel olarak Rus ve Türk Türkologlar arasındaki irtibatın kuvvetlendirilmesinin öneminden bahsetti.

St. Petersburg Devlet Üniversitesi Şarkiyat Fakültesi Türk Filolojisi Bölümü Başkanı, *Rossiyskaya Tyurkologiya* adlı derginin editör yardımcısı Doç. Dr. Nikolay Telitsin, başkanlığını yaptığı Türk Filolojisi Bölümünün tarihi ve günümüzdeki durumu hakkında bilgi vererek Türkiye ve Rusya Türkologları arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi gereğini dile getirdi.

Fotoğraf 1. Konuk Türkologlar (Soldan sağa: Prof. Dr. Yefim Anatolyevich Rezvan, Prof. Dr. Viktor Grigoryevich Guzev, Prof. Dr. İrina Nikolayevna Novikova, Doç. Dr. Nikolay Nikolayevich Telitsin, Prof. Dr. Aleksandr Antonovich Kolesnikov)

Kaynak: M.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Arşivi

Sunumlar tamamlandıktan sonra konuk Türkologlar dinleyicilerin yorumlarını dinlediler ve sorularına cevap verdiler. Dinleyiciler arasında Marmara Üniversitesi başta olmak üzere İstanbul'daki farklı üniversiteleri temsilen birçok öğretim üyesi ve öğrencinin, ayrıca Rusçadan çevirileri ile tanınan Uğur Büke gibi Rus dili, edebiyatı ve kültürü meseleleri ile yakından

ilgilenen uzmanların da bulunduğunu belirtmek gerekir. Emekli öğretim üyesi Prof. Dr. Nesrin Sarıahmetoğlu, Yeditepe Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Ahmet Taşağıl, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi öğretim üyesi, çalıştayın düzenlenmesinde emeği geçen Prof. Dr. İlyas Kemaloğlu, İstanbul Medeniyet Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Fehmi Yılmaz, edebiyat uzmanı ve çevirmen Uğur Büke, emekli öğretmen, dilci ve araştırmacı Hüseyin Dalı ve diğer katılımcılar, çalıştayda ele alınan meseleler hakkında yorumlarını dile getirdiler.

Karşılıklı sohbet esnasında bazı öneriler de yapıldı. Örneğin, Rusya ve Türkiye Türkologları arasında tematik buluşmaların düzenlenmesi, iki ülkede yapılan Türkoloji çalışmalarından karşılıklı olarak haberdar olunması için gerekli adımların atılması, ortak doktora programlarının düzenlenmesi, hâlihazırda kapalı olan arşivlerin açılması yönünde çalışmaların yürütülmesi ve arşiv kataloglarının ortak çalışma ile hazırlanması gibi öneriler dile getirildi. Konuk Türkologlar, ev sahibi meslektaşları ve toplantıyı dinlemeye gelenler, Rusya ve Türkiye bilimsel çevreleri arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi için somut adımların atılması temennisinde bulundular.

Fotoğraf 2. Türkiyeden katılımcılar

Kaynak: M.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Arşivi

* Öğr. Gör. Dr. (Çevirici), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul /Türkiye, leysen@marmara.edu.tr, leysensahin@gmail.com, ORCID: 0000-0001-5557-7470